

RAADSCOMMISSIE

Vergadering d.d. 12 mei 2015

- t.k.n.
 advies A (ter advisering; wordt alleen besproken in de commissie)
 advies B (ter besluitvorming aan de raad; er hoeft geen apart commissiestuk te worden aangemaakt)

Voorstel

De commissie wordt voorgesteld het college te adviseren over de nadere invulling van de Winkeltijdenverordening Steenwijkerland 2015.

Inleiding

Op 1 juli 2013 is de gewijzigde Winkeltijdenwet (verder:Wtw) in werking getreden. Bij de inwerkingtreding van de nieuwe Wtw is tevens een deel van het Vrijstellingenbesluit dat deel uitmaakt van de Wtw, komen te vervallen.

Door de wijziging van de Wtw zijn uitzonderingsbepalingen zoals de toeristenbepaling en de avondwinkelbepaling, waar binnen de gemeente Steenwijkerland gebruik van wordt gemaakt, komen te vervallen.

Door de wijziging van het Vrijstellingenbesluit zijn uitzonderingen die waren opgenomen voor bepaalde winkels, komen te vervallen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om snackbars en ijssalons, maar ook bloemenwinkels bij begraafplaatsen en winkels in musea.

Aan de ene kant dient onze Winkeltijdenverordening te worden aangepast om de huidige situatie qua openingstijden binnen de gemeente Steenwijkerland te kunnen continueren, aan de andere kant heeft de gemeente nu de bevoegdheid om die openingstijden te verruimen.

Op grond van de gewijzigde Wtw blijven de verboden om winkels op zondagen, feestdagen en op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur open te stellen bestaan. De gemeente bepaalt nu echter zelf of – en in hoeverre – vrijstelling of ontheffing wordt verleend van deze verboden. Het betreft primair de keuze om wel of niet de mogelijkheid te bieden tot ruimere openingstijden. Daarbij kan een onderscheid gemaakt worden naar aard van de winkels en/of gebied.

De bevoegdheid van de gemeente is zo ruim dat zowel complete handhaving van de verboden als het volledig terzijde stellen daarvan tot de mogelijkheden behoort. Hetzelfde geldt voor alle opties die daar tussen zitten. De verboden zijn overigens wel in algemene zin beperkt door het gewijzigde Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet (de daarin opgenomen vrijstellingen gelden zondermeer).

Argumenten

Bij het maken van de keuze op welke wijze de Winkeltijdenverordening 2015 zal worden ingevuld, zijn de volgende bijkomende aspecten van belang.

In oktober 2014 is er een enquête gehouden onder de binnen de gemeente Steenwijkerland gevestigde ondernemersverenigingen inclusief de Stichting Steenwijk Vestingstad. Uit de binnengekomen reacties blijkt dat de voorkeur van de ondernemers binnen Steenwijkerland uitgaat naar een algemene vrijstelling voor alle winkels zodat de ondernemer zelf kan beslissen of hij/zij open is op de zondagen en/of feestdagen.

Deregulering hebben wij op basis van onze collegetour als speerpunt toegevoegd aan ons collegeprogramma. Bij ieder op te stellen beleidsstuk wordt gewerkt vanuit die dereguleringsgedachte. Ook voor deze verordening geldt dat we uitsluitend dat moeten regelen wat echt noodzakelijk c.q. wenselijk is. Onnodige regels willen we vermijden.

Dan nog de wensen van de consument. Zoals de heer Joop Janssen op 7 maart j.l. in de Steenwijkercourant zo mooi omschreef: *“ De beleveniseconomie komt met rasse schreden op ons af. Daarin staat de consument centraal. De aanbieder zal zich meer en meer moeten inleven in de wensen én nukken van de consument. Dat vereist strategisch denken en het aangaan van verbintenissen. Barrières moeten worden doorbroken. Eén keer mis en de consument komt nooit meer terug. Producten en diensten veranderen in belevenissen. Steenwijks fraaie, historische binnenstad zal voor een ingrijpende transformatie moeten kiezen, wil ze overleven. Met het accent op het aantrekkelijke funshopping”*.

In grote lijnen kan de Winkeltijdenverordening Steenwijkerland 2015 volgens onderstaande opties worden ingevuld.

Optie 1 algehele vrijstelling

Bovenstaande argumenten zouden kunnen leiden tot de keuze om over te gaan tot de opstelling van een Winkeltijdenverordening waarin een algemene vrijstelling wordt geregeld. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wens van de ondernemers, wordt de consument de mogelijkheid geboden ook op zondag inkopen te kunnen doen en is er sprake van minder regels dus een duidelijke deregulering t.o.v. de oude regeling.

Bijkomend argument is dat onze buurgemeente Weststellingwerf inmiddels ook een algemene vrijstelling heeft vastgesteld. Door deze lijn niet te volgen zou er een verplaatsing van de consument kunnen plaatsvinden.

Een algemene vrijstelling houdt overigens niet in dat alle winkels open moeten of ook daadwerkelijk gebruik zullen gaan maken van die mogelijkheid. In de praktijk van bijvoorbeeld de gemeente Weststellingwerf blijkt dat met name de supermarkten gebruik maken van deze vrijstelling. Daarnaast zijn er een aantal branches zoals bijv. meubelwinkels of tuincentra die al dan niet seizoensgebonden, gebruik maken van de regeling. Voor de overige winkels geldt dat zij over het algemeen in onderlinge samenwerking zullen besluiten op bijzondere dagen op zondag de winkels te openen. Dat kan tijdens een evenement zijn, of een gezamenlijke koopzondag. De ondernemers zelf zijn aan zet en kunnen naar behoefte inspelen op de wensen van de consument. Op deze wijze hoeft het college ook niet meer jaarlijks koopzondagen aan te wijzen en hoeven geen afzonderlijke regels te worden opgesteld m.b.t. de toeristische bepaling en de winkels die niet langer vallen onder het Vrijstellingenbesluit.

Uiteraard kan een algehele vrijstelling verbonden worden aan tijdstippen waarop winkels voor het publiek geopend mogen zijn.

Optie 2 vasthouden aan de huidige openingstijden van winkels

Naast een gedereguleerde Winkeltijdenverordening waarin een algemene vrijstelling wordt geregeld kan gekozen worden voor een andere invulling. Dit zou de handhaving van onze huidige regeling kunnen zijn.

In onze huidige Winkeltijdenverordening 2002 is geregeld dat voor maximaal 2 supermarkten ontheffing kan worden verleend van het verbod om op zondag open te mogen zijn. Dit was gebaseerd op de oude Winkeltijdenwet die aangaf dat per 20.000 inwoners voor 1 winkel ontheffing kon worden verleend. Deze regeling is in de wet vervallen maar zoals ook in de ledenbrief van de VNG wordt aangegeven kan de gemeente die regeling in een gewijzigde verordening laten bestaan.

Deze regeling wordt echter door andere supermarkt ondernemers als zeer discriminerend ervaren en bij een zorgvuldige belangenafweging moeten we met een zeer goede onderbouwing komen waarom deze 2 winkels wel open mogen en de andere supermarkten niet.

Hier lijkt het dan voor de hand liggend dat indien gekozen wordt voor continuering van de openingstijden voor winkels zoals deze in de huidige verordening is geregeld, in ieder geval de supermarkten daarin gelijk worden getrokken zodat er dan sprake is van een vrijstelling voor supermarkten.

Uiteraard kan ook dit weer aan bepaalde openingstijden worden verbonden.

Ook is in onze huidige verordening gebruik gemaakt van de toeristenbepaling waardoor voor bepaalde winkels in Giethoorn in de periode tussen 1 april en 1 oktober ook op zondag een vrijstelling geldt. Aangezien die toeristenbepaling in de nieuwe wet is komen te vervallen zal onze huidige regeling op dit punt moeten worden aangepast om de huidige openingstijden van winkels in Giethoorn te kunnen continueren. Ook hier moet de vraag worden gesteld of deze bepaling niet discriminerend is omdat het toerisme binnen de gemeente Steenwijkerland verder reikt dan alleen het gebied Giethoorn. Dit kan worden opgevangen door een vrijstelling op te nemen voor alle winkels binnen de gemeente Steenwijkerland waar in hoofdzaak of uitsluitend souvenirs, kampeerartikelen en/of watersportartikelen worden verkocht.

In onze huidige regeling is het college bevoegd per kalenderjaar 12 koopzondagen aan te wijzen. Deze regeling kan dan blijven bestaan voor alle andere winkels. Deze koopzondagen worden jaarlijks in overleg met de ondernemersverenigingen vastgesteld.

Ook bestaat in de huidige regeling voor het college de mogelijkheid om ontheffing te verlenen voor bijzondere gevallen van tijdelijke aard. Het gaat in dit geval om individuele aanvragen. Op grond van dit artikel kunnen winkels die niet vallen onder een vrijstelling toch open zijn op een dag of tijdstip waarop ze anders gesloten moeten zijn.

Zoals reeds aangegeven zijn door de wijziging van het Vrijstellingenbesluit uitzonderingen die waren opgenomen voor bepaalde winkels, komen te vervallen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om snackbars, ijssalons en videotheken, maar ook bloemenwinkels bij begraafplaatsen en winkels in musea. Om de openingstijden van dit soort winkels te houden zoals ze nu zijn dient onze verordening ook op dat punt te worden aangepast.

Optie 2 is dus een continuering van de al bestaande openingstijden binnen onze gemeente met als uitbreiding een vrijstelling voor supermarkten en de winkels waar in hoofdzaak of uitsluitend souvenirs, kampeerartikelen en/of watersportartikelen worden verkocht.

Optie 3 branchegerichte vrijstelling

De derde optie is qua inhoud gelijk aan optie 2 maar dan aangevuld met een extra vrijstelling voor bepaalde branches. Dus continuering van onze huidige openingstijden met vrijstelling voor supermarkten en winkels waar in hoofdzaak of uitsluitend souvenirs, kampeerartikelen en/of watersportartikelen worden verkocht en dan nog aangevuld met vrijstelling voor tuincentra, bouwmarkten en keuken- en meubelwinkels.

Uitvoering en planning

Het advies van uw commissie zullen wij meenemen in een nog op te stellen concept Winkeltijdenverordening Steenwijkerland 2015. Deze zullen wij de raad voor de zomervakantie ter vaststelling aanbieden.

Bijlagen

1. tekst gewijzigde Winkeltijdenwet
2. tekst gewijzigd Vrijstellingenbesluit
3. ledenbrief Vereniging van Nederlandse Gemeente d.d. 19 juni 2013